

การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้

STUDY OF INSTRUCTIONAL LEADERSHIP ELEMENTS AFFECTING THE MANAGEMENT OF PUBLIC-MINDED ACTIVITIES IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE AUTHORITY OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION, SOUTHERN KRUNGTHON GROUP

จีราวดี ศุภวิริยากรณ์¹, อาจารย์ ดร.สมบุญ บุรศิริรักษ์², อาจารย์ เรือเอก ดร.อภิสิทธิ์ ทองบัณฑิตย์³

Jeeravadee Supawiriyakorn¹, Dr.Somboon Burasirak², Lieutenant Apitee Songbundit³

¹นิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการและระดับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการและระดับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ กลุ่มตัวอย่าง คือครู ในสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงธนใต้ จำนวน 335 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามมาได้จำนวน 304 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.74 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ถึง 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .96 ค่าความเชื่อมั่นการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ .94 และค่าความเชื่อมั่นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต้น

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกระบวนการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ด้านวัตถุประสงค์การบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ด้านลักษณะการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ และด้านนโยบายการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงธนใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ การสื่อสารเป้าหมาย การจัดการหลักสูตร และการกำหนดภารกิจ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ พบว่าอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการทุกด้านร่วมกันส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ได้ร้อยละ 80.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ, ภาวะผู้นำทางวิชาการ

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop the instructional leadership level and level of public-minded administration among school administrators; 2) the relationship between instructional leadership and public-minded administration level of school administrators; and 3) effects on public-minded administration of school administrators under the authority of the Bangkok Metropolitan Administration, Southern Krungthon Group. The samples consisted of three hundred and thirty-five teachers in the schools under the authority of the Bangkok Metropolitan Administration, Southern Krungthon Group using stratified random sampling. There were three hundred and four questionnaires collected, which accounted for 90.74% of the total. The instruments used for data collection included a five point-rating scale questionnaire. The IOC was valued from .60 to 1.00 and the level of public-minded administration among school administrators were .96. The relationship between instructional leadership was .94 and the administrative skills among school administrators was .94. The data analysis was performed using mean, standard deviation, Pearson product-moment correlation coefficient and enter multiple regression analysis.

The results of the research were as follows: 1) the level of public-minded activity management of the administrators of the Bangkok Metropolitan Administration Southern Krungthon Group, were found to be at a high level, overall. When considering each side, it was found that all of the levels were high. The mean order from the least to the least was a process of managing public-minded activities. The objective of public-minded activity management, the nature of public-minded activities, and public administration and instructional leadership was also at a high level, overall. When considering each aspect, it was found that each of the aspects were at high level. The average order from descending order was to promote a learning atmosphere; 2) to target communications curriculum management and mission assignments; 3) relationships between instructional leadership and public-minded activity management. The results of this study revealed that the Southern Krungthon Group was at a high level ($r = .897$) and at a .01 level for administrators at the Bangkok Metropolitan Administration, Southern Krungthon Group at 80.60% and a level of .05 statistical significance.

Keywords: Public-minded administration, Instructional leadership

ภูมิหลัง

ในโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งกระแสความเจริญนี้ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยอย่างเห็นได้ชัด ทำให้เกิดการปรับตัว มีการแข่งขัน มีการเอาตัวเอาเปรียบซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังมีค่านิยมทางวัตถุสูงขึ้น ทำให้เกิดการขาดคุณธรรม จริยธรรม มีความโน้มเอียงไปนิยมวัตถุมากกว่าจิตใจ และมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองมากกว่าส่วนรวม ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งบอกถึงการขาดจิตสำนึกของคนในชาติที่สูงขึ้น ทำให้คนในสังคมมีความสำคัญต่อส่วนรวมลดน้อยลงทุกที [1] ปัญหาจากการขาดจิตสำนึกที่อยู่ใกล้ตัวและสามารถพบเห็นในปัจจุบัน อาทิ ปัญหาการปล่อยน้ำเสียออกจากโรงงาน โดยไม่ผ่านการบำบัด ทำให้เกิดความเสียหายต่อการเกษตร ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ปัญหาการทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง ทำให้น้ำเน่าเสีย เป็นมลภาวะทางน้ำ สัตว์น้ำถูกทำลาย ใช้ในการอุปโภคบริโภคไม่ได้ปัญหาการดื่มสุราและขับขีรถยนต์ทำให้เกิด

อุบัติเหตุสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง ทำให้เด็กขาดความอบอุ่นจากบิดามารดาผู้ให้กำเนิด ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กทั้งทางด้านการศึกษาและชีวิตความเป็นอยู่ [2] ในสถาบันการศึกษายังพบเห็นเหตุการณ์ในการแสดงออกของเด็กและเยาวชน ที่ขาดจิตสำนึก ตัวอย่างเช่น การทิ้งขยะลงบนพื้น การขีดเขียนพื้นผนังประตูและห้องเรียน การไม่เข้าแถวหรือลัดคิวการซื้ออาหารรับประทาน การพูดจาก้าวร้าวต่อกันด้วยคำหยาบคายต่อบุคคลอื่น หลายปัญหาที่เกิดจากการขาดจิตสำนึกเป็นเรื่องที่ต้องได้รับการแก้ไข ส่วนมากเราแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ แต่ไม่ได้นึกถึงที่ต้นเหตุที่แท้จริงของปัญหานั้นก็คือ การสร้างจิตสำนึกที่ดีให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า เพราะเด็กยังเป็น “ไม้อ่อน ที่ดัดง่าย” ที่พร้อมจะปลูกจิตวิญญาณให้มีความรัก ความห่วงใย ความเอื้ออาทรต่อคนอื่นและสังคมโดยรวม

การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน [3] โดยมีเป้าหมายการพัฒนาคนไทยทุกคนมีคุณภาพเพิ่มขึ้นทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจและสังคม โดยเริ่มพัฒนาตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้ทางวิชาการ สติปัญญา และทางอารมณ์ที่เข้มแข็ง สามารถศึกษาหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น สามารถจัดการ ควบคุมดูแลอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างเด็กให้มีจิตสำนึก โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานที่ 1 ว่า คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก โดยคนไทยต้องเป็นคนเก่ง คนดี และมี ตัวบ่งชี้ คือ กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ ความรู้ทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว ทักษะทางสังคม คุณธรรม จิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก โดยมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียน รวมถึงการรู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ [4] ทั้งนี้การบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนและเยาวชนนั้น ล้วนมองย้อนกลับไปยังภาวะผู้นำของผู้บริหารในทุกระดับ เนื่องจากภาวะผู้นำเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างสูง ผู้นำเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร ผู้นำเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในการบังคับบัญชาสมาชิกในการกำกับดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร และผู้นำจำเป็นต้องติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นอยู่เสมอ การจัดการเรียนการสอนนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีความรอบรู้ทางด้านวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมสามารถบริหารปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมวิชาการให้ได้ผลดียิ่งขึ้น [5]

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจะทำให้ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อถือ ยอมรับ ศรัทธา และร่วมปฏิบัติงานตามภารกิจจนบรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ [6] เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชน และสังคม เนื่องจากภารกิจหลักของสถานศึกษาคือการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยมีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการจึงเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแนวทางไปสู่การดำเนินงานในหน้าที่รับผิดชอบให้สำเร็จผลตามเป้าหมาย ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ของการบริหารงาน เพื่อชีวิตว่าองค์กรใดจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงาน ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญโดยตรงต่อการกำหนดเป้าหมาย การส่งเสริมสนับสนุน การกำกับติดตาม และการประเมินผลเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู ให้มีประสิทธิภาพ โดยการจัดการเรียนการสอนนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีความรอบรู้ทางด้านวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมสามารถบริหารปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมวิชาการให้ได้ผลดียิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญกับการสร้างเด็กให้มีจิตสำนึก และเมื่อเรามองไปยังการจัดการในสถานศึกษา กิจกรรมเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกจัดได้ว่าเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งที่มี

ส่วนในการพัฒนาและจัดอยู่ในความสนใจของนักการศึกษา รวมถึงผู้เกี่ยวข้องอย่างมาก โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาของชาติมาตรฐานที่ 1 ว่า คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลกการศึกษาต้องพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุข ตัวบ่งชี้คือ กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ ซึ่งเชื่อมโยงกับความสำคัญของการพัฒนาจิตสาธารณะของกระทรวงศึกษาธิการ [7] ซึ่งได้กำหนดให้การมีจิตสาธารณะเป็นข้อหนึ่งในคุณลักษณะพึงประสงค์ โดยกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้มีจิตสาธารณะเพื่อสังคมไทยต่อไป

จากแนวคิดดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนพัฒนาการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียน ในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานครจำนวนโรงเรียน 70 แห่ง แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 19 แห่ง ขนาดกลาง 18 แห่ง และขนาดใหญ่ 33 แห่ง จำนวนครูทั้งหมด 2,598 คนครูในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 335 คน ซึ่งได้มาจากการเปิดตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน [8] โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก และใช้การเลือกแบบเจาะจงสำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่ายครูในโรงเรียนแต่ละขนาดตามสัดส่วน (Proportion to size) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ถึง 1.00 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .96 โดยค่าความเชื่อมั่นการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษา .94 และค่าความเชื่อมั่นภาวะผู้นำทางวิชาการ .94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) และสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Enter Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ

ด้านกระบวนการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ด้านวัตถุประสงค์การบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ด้านลักษณะการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ และด้านนโยบายการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ

2. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ การสื่อสารเป้าหมาย การจัดการหลักสูตร และการกำหนดภารกิจ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร พบว่าอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดภารกิจ มีความสัมพันธ์กับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด รองลงมาคือการจัดการหลักสูตร การสื่อสารเป้าหมาย และการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ ตามลำดับ

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการทุกด้านร่วมกันส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 80.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดภารกิจ ส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด รองลงมาได้แก่ การสื่อสารเป้าหมาย การจัดการหลักสูตร การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ ตามลำดับเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .317 + .252(X_1) + .158(X_2) + .157(X_3) + .215(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_Y = .272(Z_{X_1}) + .166(Z_{X_2}) + .160(Z_{X_3}) + .237(Z_{X_4})$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. ระดับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกระบวนการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ด้านวัตถุประสงค์การบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ด้านลักษณะการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ และด้านนโยบายการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาในส่วนของกระบวนการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะมีส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างกระบวนการการบริหารซึ่งสอดคล้องกับ [9] หลักการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีหลักการสำคัญ ดังนี้ 1) มีเป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และครอบคลุมผู้เรียนทุกคน 2) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ ตามความสนใจ ความถนัดความต้องการ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ 3) เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่างๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 4) เป็นกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน องค์กร และหน่วยงานอื่น มีส่วนร่วมในการกิจกรรม เมื่อวิเคราะห์หลักการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 4 ประการ ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้บริหารและครูควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับ มณี ครุไชยศรี [10] ได้วิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1) สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบว่ากิจกรรมลูกเสือและกิจกรรมแนะแนวถูกบรรจุอยู่ในงาน

กิจการนักเรียน ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่ได้กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตรโดยกระบวนการจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม 2) แนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ แผนการจัดกิจกรรมควรมีลักษณะยืดหยุ่นได้ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มี การนำเสนอผลงานกิจกรรมของผู้เรียนในโอกาสต่างๆ เพิ่มขึ้นแสดงถึงความสำคัญของกระบวนการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะที่มีส่วนสำคัญสูงสุด นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่สามารถอภิปรายเพิ่มเติมได้ดังนี้

1.1 การบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในส่วนของกระบวนการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า กระบวนการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากกว่าการดำเนินงานในด้านอื่นๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากกระบวนการเป็นส่วนเริ่มต้นของส่วนอื่นๆ ในการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจวบ ขวัญมัน [11] ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตชายแดนไทย-พม่า พบว่า กระบวนการประกอบด้วยด้านกรวางแผนได้แก่สถานศึกษามีการวิเคราะห์จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษรสถานศึกษามีการวางแผนเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ [12] ได้ให้แนวปฏิบัติในกระบวนการบริหารกิจกรรมและการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้น แล้วส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.2 การบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในส่วนของด้านนโยบายการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า นโยบายการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะยังมีความสำคัญอยู่ในระดับที่น้อยกว่าส่วนอื่นๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งที่การกำหนดนโยบายควรเป็นส่วนสำคัญเริ่มต้นในการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่วนอื่นๆ ตามมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจวบ ขวัญมัน [13] ได้ศึกษาการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตชายแดนไทย-พม่าพบว่าปัจจัยนำเข้าประกอบด้วยด้านนโยบายได้แก่สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษรสถานศึกษาควรมีนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางอย่างเป็นทางการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนที่จัดโดยหน่วยงานอื่น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งในการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ โดยสอดคล้องกับ บุญเรือง กันกรุด [14] วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพบว่าด้านนโยบายการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับน้อย

2. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพมหานคร ได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ การสื่อสารเป้าหมาย การจัดการหลักสูตร และการกำหนดภารกิจทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากภาวะผู้นำ

ทางวิชาการเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญโดยตรงต่อการกำหนดเป้าหมาย การส่งเสริมสนับสนุน การกำกับติดตามและการประเมินผลเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู ให้มีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องกับ รัศมีลักษณ์ ภาภูมิ [15] เสนอว่า ภาระหน้าที่บทบาทของผู้บริหาร นอกจากการทำหน้าที่บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายแล้วยังต้องแสดงบทบาทของความเป็นผู้นำในหน้าที่นั้น ๆ ด้วยในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจในหลักการบริหารงานวิชาการ มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา สอดคล้องผลการวิจัยของพัฒนพร ศิลาวงษ์ [16] ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการ กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบริหาร จัดการ ด้านความสามารถ ด้านการนิเทศ ด้านการวางแผน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทาง วิชาการ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่สามารถอภิปรายเพิ่มเติมได้ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมหรือสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยการ กระตุ้นให้ชุมชนสนับสนุนสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จในทางวิชาการ และสร้างแรงจูงใจและ ขวัญกำลังใจให้แก่ครูและนักเรียน รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและครู และร่วมกับครู วิเคราะห์ความก้าวหน้าของนักเรียน ตลอดจนติดต่อสื่อสารกับชุมชนอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กสิณ [17] ได้กล่าวถึงการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Positive School Climate) การสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นภาระหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน ในฐานะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะมีผลต่อขวัญกำลังใจที่ดีของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น การสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากผู้บริหารและทีมงานในโรงเรียนเพื่อแยกแยะระหว่างปัจจัยที่สร้างสรรคบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนกับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องหากกลยุทธ์เพื่อใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยที่สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้และพิชิตปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ขัดขวางบรรยากาศในการเรียนรู้โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พัฒนพร ศิลาวงษ์ [18] ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการ กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านความสามารถ ด้านการนิเทศ ด้านการวางแผน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

2.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในส่วนของข้อกำหนดภารกิจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นถึงการวางแผนร่วมกันอย่างชัดเจน การนำไปปฏิบัติและชัดเจน ตลอดจนมีช่องทางในการสื่อสารไปยังผู้ปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ผู้บริหารโรงเรียนยังแสดงออกน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรดี ประทุมสุวรรณ [19] ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในส่วนของข้อกำหนดภารกิจมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร พบว่าอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดภารกิจ มีความสัมพันธ์กับการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด รองลงมาคือการจัดการหลักสูตร การสื่อสารเป้าหมาย และการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ ตามลำดับเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยในข้อ 1 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นไปได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดภารกิจ เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้ แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้ เป็น 3 องค์ประกอบย่อยได้แก่ การร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ การให้ความสำคัญสูงสุดต่อการเรียนรู้ และการสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ [20] การกำหนดภารกิจจึงเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียนที่มีความชัดเจนและเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียน โดยให้ทีมงานมีส่วนในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งจะต้องรวมถึงความรับผิดชอบของคณะครู เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด เป้าหมายในด้านการปฏิบัติงาน จะต้องแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ นอกจากนั้นเป้าหมายของโรงเรียนจะต้องมีลักษณะที่ถ่ายทอดครู ในการที่จะไปสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ในห้องเรียนฮอว์ลิ่งเจอร์ และเมอร์ฟี [21]

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการทุกด้านร่วมกันส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 80.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดภารกิจ ส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด เนื่องจากการกำหนดภารกิจนั้นเปรียบเสมือนการวางแผนการเริ่มต้นการปฏิบัติภารกิจต่างๆ รองลงมา ได้แก่ การสื่อสารเป้าหมาย การจัดการหลักสูตร และการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านต่างๆ ที่เอื้อต่อการบริหารโรงเรียนโดยการใช้ความสามารถของผู้บริหารเอง ทำให้กระบวนการดำเนินงานใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยี ทำให้เกิดความร่วมมือกันซึ่งสอดคล้องกับ เกียรติชัย ศรีระชัย [22] ซึ่งกล่าวถึง ภาวะผู้นำในยุคปัจจุบันควรมีพฤติกรรมว่า คือ การเน้นความสำคัญของสิ่งที่ควรจะเป็น สร้างวัฒนธรรม องค์การ สื่อสารวิสัยทัศน์ ให้ความสำคัญของสิ่งที่ควรจะเป็น สร้างวัฒนธรรมองค์การใช้โรงเรียน เป็นฐานและใช้การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม มีทักษะภาวะผู้นำหลายแบบ อาศัยวิสัยทัศน์ของสถาบัน นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีประเด็นที่นำมาอภิปรายเพิ่มเติมได้ดังนี้

4.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดภารกิจ ส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุดที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดภารกิจเป็นส่วนที่สำคัญในการวางแผนงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือเป็นไปในทิศทางที่ต้องการ สิริญาพร มุกดา [23] ได้สรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนแสดงบทบาทการเป็นผู้นำการบริหารจัดการในโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำหนดภารกิจ กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การทำงานของโรงเรียน และตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจนโดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน กล้าตัดสินใจสั่งการในทุกด้าน จัดทำเป้าหมายแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ให้ชัดเจนสอดคล้องกับ อภิเดช พลเยี่ยม [24] ได้สรุปว่า เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนที่ชัดเจนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มากที่สุด” โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ โรงเรียนมีนโยบายการนำผลการประเมินผลสำเร็จจากการปฏิบัติงานมาเป็นแนวทางการพัฒนาวิสัยทัศน์ ภารกิจ และยุทธศาสตร์ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ ส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารอาจมีการให้ความสำคัญในส่วน

ของการบริหารจัดการส่วนอื่นที่มองเห็นเป็นรูปธรรมเด่นชัดมากกว่า จึงอาจมองข้ามความสำคัญในส่วนของการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ไป แม้จะมีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาก็ตาม ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ ลัดดาวรรณ นัตดาเทพ [25] ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารทั้ง 11 ด้าน คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตรด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และด้านการจัดให้มีสิ่งเสริมสภาพการเรียนรู้ พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้มีความสำคัญน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด คือสำนักงาน การศึกษากรุงเทพมหานคร ควรให้กำหนดขอบข่ายของงานและวางแผนการทำงานร่วมกับบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเพื่อจัดการเรียนการสอนที่ประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้จัดหาของขวัญและรางวัลแก่ครูและผู้เรียนเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้วิธีการสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนด้วยการสื่อสารที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ เพื่อได้ข้อค้นพบและเปรียบเทียบความแตกต่าง และนำมาพัฒนาการศึกษาต่อไป

2.2 ควรทำวิจัยรูปแบบอื่น เช่น วิจัยเชิงคุณภาพ การหาค่าประกอบอื่นที่ส่งผลต่อ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อจะได้ข้อมูลเชิงลึกในการนำไปเป็นส่วนประกอบ ในการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะต่อไป

2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในแต่ละด้านว่าส่งผลต่อการดำเนินงานในชั้นเรียนต่อไปหรือไม่ เช่น การกำหนดภารกิจที่ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะ

เอกสารอ้างอิง

[1] ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วีพรีน (1991) จำกัด.

[2] ประเวศ วะสี. (2549). *คุณธรรมนำการพัฒนายุทธศาสตร์สังคมคุณธรรม*. กรุงเทพฯ:

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) สำนักงานบริหารและ
พัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).

[3] สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2550). *การวิจัยด้านการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

[4] กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- [5] อัครนี้อยู่ สุทธิใจ. (2560). มกราคม-มิถุนายน). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา. ใน *วิจัยพุทธศาสตร์*. 3(1): 23-37.
- [6] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก.
- [7] กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [8] Krejcie, V. Robert.; & Morgan, W. Daryle. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*. 30: (607-610). Retrieved November 5, 2017, from URL: https://home.kku.ac.th/sompong/guest_speaker/KrejcieandMorgan_article.pdf
- [9] กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [10] มณี ครุไชยศรี. (2550). *การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- [11] ประจบ ขวัญมัน. (2556). *การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตชายแดนไทย-พม่า*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- [12] กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [13] ประจบ ขวัญมัน. (2556). *การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตชายแดนไทย-พม่า*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- [14] บุญเรือง กันกรต. (2556). *รูปแบบการบริหารกิจกรรมจิตสาธารณะในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- [15] ธัญญลักษณ์ ผาภูมิ. (2559). *(ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 การบริหาร) .ม.วิทยานิพนธ์ กศ . :มหาสารคาม .(การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.ถ่ายเอกสาร .*
- [16] พัฒนพร ศิลาวงษ์. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต1*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กษ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ถ่ายเอกสาร.
- [17] Glickman, C.D. Gordon, S.P.; & Ross-Gordon, J.M. (2007). *Supervision and Supervision and Curriculum Development*. Instructional Leadership : A Developmental Approach. 7th Ed. Boston: Allyn & Bacon.
- [18] พัฒนพร ศิลาวงษ์. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต1*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กษ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ถ่ายเอกสาร.

- [19] ปรดี ประทุมสุวรรณ. (2555). (การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 1.ปริญญาโท. กรุงเทพฯ. (การบริหารการศึกษา).ม.กศ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- [20] อานู ช้างกลาง. (2557). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดี ศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [21] Hallinger, P.; & Murphy, J. (1985). Assessing the instructional management behavior of principals. *Elementary School Journal*, 86(2), 217-247.
- [22] เกียรติชัย ศรีระชัย. (2556). (ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ. (การบริหารการศึกษา).ม.ค วิทยานิพนธ์ . เลยมหาวิทยาลัยราชภัฏ บัณฑิตวิทยาลัย :เลย. ถ่ายเอกสาร.
- [23] สิริญาพร มุกดา. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- [24] อภิเดช พลเยี่ยม. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของ โรงเรียนของผู้บริหารสถาน ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3วิทยานิพนธ์ . ศศ.ม.(การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- [25] ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร, ประทีป จินนี่, ทศนา ทองภักดี และพรรณี บุญประกอบ. (2547). รายงาน การวิจัยเรื่องวิถีชีวิตและพฤติกรรมครอบครัวแห่งน้ำของแม่บ้านและเยาวชนริมคลอง แสนแสบ. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.